

Kako poslujejo najboljše slovenske skupine?

V prvem polletju je večina povečevala prihodke, med izzivi pa izpostavljajo spremembe pri povpraševanju na največjih trgih.

Andreja Lončar

Največja slovenska skupina po prihodkih od prodaje ostaja Petrol, sledi mu Mercator s petkrat več zaposlenih, tretja največja skupina je dobavitelj elektrike Gen-I, četrta Gorenje, peta pa skupina HSE.

Luka Koper na krilih avtomobilske industrije
Med logisti je daleč največja skupina Slovenske železnice (SZ), ki zajema tudi SZ - Tovarni promet. V prvem polletju je skupina usavarila 232,2 milijona evrov prihodkov in 9,2 milijona čistega dobička. Skupina bo letos dosegla strateške cilje, pri čemer bodo prihodki nekoliko nižji, a bodo spet ustvarili dobiček. »Se naprej tudi udeležimo sistemske ukrepe za izboljšanje pogojev poslovanja in za nadaljnjo rast finančnih kazalnikov,« pravijo in dodajajo, da želijo okrepiti vlogo regionalnega prevoznika in ponudnika celovitih logističnih storitev v Srednji in JV Evropi.

Sledi Luka Koper. V koprskem pristanišču so z rastjo nadaljevali tudi v letošnjem prvem polletju, ko so ob šestodstotni rasti pretovora prihodke povečali za 11 odstotkov (na 102 milijona evrov), čisti poslovni izid pa je bil za 21 odstotkov višji od lanskega polletja. Rast se je nadaljevala tudi v tretjem četrtletju, ko so - po še nedokončanih in nerediranih podatkih - ladijski pretovor povečali za pet odstotkov, prodajo pa za 11 odstotkov. Do konca leta naj bi se rast nekoliko upočasnila, prodaja pa bo na letnem nivoju zrastle za sedem odstotkov.

Glavni izziv za koprskega logista so sicer razmere v ladijski industriji, kjer presežek ponudbe znizi cene vozne. Posledično železa zaznavajo pritiski na zniževanje tarif pristaniških storitev. »Temu kljubujemo predvsem z vlaganji v pristaniško infrastrukturo, boljšim servisom in hitrejšim obratom blaga,« pravijo in dodajajo, da bodo morali investicije, predvsem v kontejnerski in avtomobilski terminal, nadaljevati tudi v prihodnjem obdobju.

Valutna tveganja udarila Krkin dobiček
Farmacevta Krka in Lek se uvrščata med največje slovenske skupine (na lestvici sta na šestem oziroma sedmem mestu).

Medtem ko Lek medletnih podatkov o poslovanju v letošnjem letu in napovedi za naprej ne izda, v Krki pravijo, da je prodaja v prvem polletju količinsko za

12 odstotkov, prihodkovno pa za odstotek preseгла tisto iz lanskega leta. Dobiček iz poslovanja v višini 94,3 milijona evrov je bil za desetino, čisti dobiček (70,1 milijona evrov) pa za 38 odstotkov manjši kot v primerljivem lanskem obdobju.

Kot izziv naštevajo varčevalne ukrepe v zdravstvu, vse večjo konkurenco in posledične cenovne pritiske. Na rezultat na posameznih trgih je vplivalo še razvrednotenje nekaterih valut (ruskega rublja, poljskega zlotia, ukrajinske grivne in britanskega funta). Do prihodnjega leta načrtujejo izgradnjo 54 milijonov evrov vrednega dodatnega razvojno-kontrolnega centra.

Impol izboljšuje dobičkonosnost

Največji med proizvajalci materialov, slovenjbistrski Impol, je po lanskem uspešnem letu in dobre pol milijarde prihodkov letos, v prvi polovici leta beležil padec prihodkov, in to kljub temu, da so količinski obseg prodaje v prvih šestih mesecih povečali za dobrih pet odstotkov (na 105 tisoč ton). Znižanje pripisujejo padcu cen vrednosti aluminija na borzi, ki je osnova za določanje prodajnih cen izdelkov in tudi nabavnih cen surovin. Skupini je uspelo ohraniti in na določenih segmentih tudi povečati dobičkonosnost poslovanja.

Polletje so zaokrožili s tretjino višjim dobičkom iz poslovanja in z 19 milijoni evrov čistega dobička, kar je za 63 odstotkov več kot lani (12 milijonov evrov). Druga polovica leta je za Impol tradicionalno manj dobičkonosna zaradi manjše odpreme v ladijskostiromskem dopustniškem času (to se pozna predvsem v Italiji) in decembrske ustavitve proizvodnje zaradi remontov. Vseeno pričakujejo rast dobičkonosnosti.

Povpraševanje po aluminiju se še vedno povečuje, v avtomobilski industriji se zaradi vse večjega deleža aluminijevih izdelkov sklepajo dolgoročne strateške pogodbe. Priročnost za evropske proizvajalce prinašajo tudi nestabilne razmere v Turčiji, ki je pomembna politično okolje je manj stabilno (pri tem omenjajo britansko napoved izstopa iz Evropske unije (EU)).

Helios v čakanju na rusko okrevanje išče niše

Helios je v prvem polletju prodal manj kot lani v tem obdobju, poslovni izid iz poslovanja pa je štiri odstotke

50 najhitreje rastočih skupin po čistih prihodkih od prodaje v letu 2015

Naziv skupine	Sifra dejavnosti	Rasti čistih prihodkov od prodaje (2015/2011), v %	Čisti prihodki od prodaje 2015 (v 1.000 EUR)	% prodaje na tujem trgu v letu 2015	Število zaposlenih 2015	Dodana vrednost na zaposlenega
1 SKUPINA TELEMACH	IKT dejavnosti	148,9	141.581	8,3	433	153.893
2 SKUPINA GRAFO LIT	Trgovina	146,5	25.764	39,3	27	47.146
3 SKUPINA PONDS	Trgovina	142,5	45.374	0,0	239	45.232
4 SKUPINA ŠTATJERSKI AVTO DOM	Trgovina	133,7	87.717	14,5	110	43.256
5 SKUPINA ENLUX	Finance	123,3	24.439	0,1	140	43.193
6 SKUPINA RIKO	Strok., znan. in tehn. dej.	107,3	97.009	55,6	128	105.801
7 SKUPINA SUMMIT MOTORS	Trgovina	106,4	135.562	22,0	94	74.479
8 SKUPINA JUTENS	Predel. dejavnosti	90,3	101.678	98,4	399	66.648
9 SKUPINA AKRAPOL	Predel. dejavnosti	88,8	82.342	98,7	740	52.370
10 SKUPINA METROPOLITANA	Trgovina	88,3	35.732	77,8	93	91.845
11 SKUPINA CPK INVEST	Gradbeništvo	84,8	95.201	0,0	468	42.220
12 SKUPINA POMGRAD	Gradbeništvo	82,7	124.808	0,2	635	43.331
13 SKUPINA CABLEX	Predel. dejavnosti	80,4	112.676	97,0	2.213	16.480
14 SKUPINA POMWATCH	Trgovina	79,6	30.459	n.p.	128	45.661
15 SKUPINA ELRAD INTERNATIONAL	Predel. dejavnosti	77,6	83.325	89,1	1.144	23.909
16 SKUPINA VGS	Strok., znan. in tehn. dej.	75,9	25.356	0,0	20	67.576
17 SKUPINA KOSTAK	Oskrba z vodo in odpadki	75,5	53.864	0,8	460	29.908
18 SKUPINA PLASTOFORM	Predel. dejavnosti	73,6	38.962	66,1	342	43.785
19 SKUPINA GEN-I	Energetika	71,1	1.731.203	82,8	239	90.194
20 SKUPINA BAGTEL	Trgovina	69,0	22.079	0,0	222	51.395
21 SKUPINA LTH ULITKI	Predel. dejavnosti	67,7	230.488	99,3	2.261	44.993
22 SKUPINA MSIN	Strok., znan. in tehn. dej.	65,5	97.652	56,4	1.123	34.185
23 SKUPINA TAB	Predel. dejavnosti	65,3	264.265	96,2	1.214	54.896
24 SKUPINA MS INVEST	Strok., znan. in tehn. dej.	64,2	98.942	44,2	1.146	34.291
25 SKUPINA JAKOB HOLDING	Strok., znan. in tehn. dej.	63,6	16.524	18,4	82	70.191
26 SKUPINA ADM INVEST	Druge razn. posl. dej.	62,9	99.378	55,7	1.158	33.876
27 SKUPINA CPIN	Strok., znan. in tehn. dej.	61,8	25.851	0,0	202	39.125
28 SKUPINA DON DON	Predel. dejavnosti	59,3	65.913	78,6	1.386	11.384
29 SKUPINA ADACATA HOLDING	Strok., znan. in tehn. dej.	58,9	21.348	47,5	296	37.241
30 SKUPINA GMT	Trgovina	58,4	73.213	29,5	277	46.453
31 SKUPINA NEKTAR NATURA	Predel. dejavnosti	58,4	19.046	50,7	129	54.517
32 SKUPINA DP CALCIT	Rudarstvo	57,4	72.010	81,6	176	102.708
33 KLS SKUPINA	Predel. dejavnosti	56,5	39.210	91,2	228	114.792
34 SKUPINA NIL	IKT dejavnosti	55,0	30.710	34,6	111	92.737
35 SKUPINA ZALOŽBA ROKUS KLETT	IKT dejavnosti	54,0	18.080	57,7	70	89.938
36 SKUPINA LURLES	Predel. dejavnosti	53,1	55.306	53,6	342	31.176
37 SKUPINA GIZDES	Kmetijstvo	52,2	17.228	25,2	143	39.639
38 SKUPINA SGG TOLMIN	Kmetijstvo	52,1	18.184	65,9	251	30.115
39 SKUPINA SZ-ZGP	Gradbeništvo	49,5	81.473	3,7	365	63.614
40 SKUPINA HOLTERMIT	Finance	48,9	17.307	57,4	143	34.864
41 SKUPINA AVTO AKTIV INTERMERCATUS	Trgovina	45,2	135.919	7,4	357	66.364
42 SKUPINA CETIS	Predel. dejavnosti	43,2	54.575	42,3	539	34.715
43 SKUPINA AFP	Trgovina	43,1	22.936	65,2	256	25.308
44 SKUPINA CONTRADE	IKT dejavnosti	42,9	51.515	73,0	608	52.563
45 SKUPINA NELINTA	Strok., znan. in tehn. dej.	41,7	67.621	85,0	235	114.151
46 SKUPINA EFAPLEX	Predel. dejavnosti	41,2	41.557	84,5	286	38.343
47 SKUPINA CMC EKOCOC	Strok., znan. in tehn. dej.	41,0	20.664	11,8	95	33.667
48 SKUPINA FMR	Finance	39,7	26.071	1,7	544	23.103
49 SKUPINA LEK	Predel. dejavnosti	39,1	1.059.336	96,5	3.774	91.447
50 SKUPINA ETOL	Predel. dejavnosti	37,0	70.290	87,2	295	85.598

Naj skupine

nad lanskim. V prvem delu leta so se naprej občutili manjše povpraševanje iz Rusije in Ukrajine, kar pa se je tekom poletja že nekoliko spremenilo. »Do konca leta pričakujemo izboljšanje razmer na trgu nekdanje Sovjetske zveze ter stabilizacijo in rahlo povečanje povpraševanja na trgih nekdanje Jugoslavije,« napovedujejo.

Helios letos poudarek daje vstopu na nove trge in nove panoge. Na evropske trge tako odličneje vstopajo s paleto dekorativnih premazov segmenta »sam svoj mojster«. Na novo prodirajo na področje zaščite betona ter tudi industrijskih premazov za les, kjer so predstavili izboljšane parketne lake.

Letos so znesek za naložbe podvojili na 15 milijonov evrov, osredotočeni pa so predvsem na perspektivne produktne segmente ter izboljšanje zdravja, varnosti in okolja. Pravkar gradijo nov reaktor za proizvodnjo smol, ki je ocenjen na 2,5 milijona evrov. Odprli ga bodo prihodnje leto, še enega bodo zgradili do leta 2018.

Drogo Kolinsko skrbi rast cen surovin

Med živilskimi skupinami je največja Droga Kolinska v lasti hrvaške Atlantic grupe. Kako poslujejo letos, ne izdajo, v podjetju pa pravijo, da so celi skupini Atlantic Grupa v prvem polletju prihodki padli za tri odstotke, na 325 milijonov evrov. Kot pravijo, je padec povezan predvsem s prekinitvijo pogodb z največjim kupcem v segmentu športne in aktivne prehrane.

Dobiček iz poslovanja pred obrestmi in davki se je zmanjšal za 7,4 odstotke (na 34,4 milijona evrov), kar je »v največji meri posledica že prej najavljenih pomembnih vlaganj v razvoj distribucije lastnih blagovnih znamk v Nemčiji in Avstriji, med tem pa praktično vsi poslovni segmenti beležijo pomembno rast dobičkonosnosti,« pravi podpredsednik Atlantic Grupe za finance, Zoran Stanković. Prav ustanovitev lastnih distribucijskih podjetij v Nemčiji in Avstriji je pomembna tudi za Drogo Kolinsko, saj je cilj te poteze povečati rast prodaje lastnih blagovnih znamk - predvsem Multipowerja, Argete, Donata Mg, Bakine tajne in Cede vite.

V Drogi Kolinska med trendi v panogi navajajo: napovedi o rasti cen ključnih surovin, negotovost med potrošniki, krepitev nizko cenovnih trgovcev in trgovinskih blagovnih znamk, digitalizacija - tako na strani uporabe podatkov v analitične namene, kot platforme za komunikacijo s potrošniki - in nadaljevanje trenda krepitve pomena zdrave prehrane, tudi manjše vsebnosti sladkorja, maščob, dodatkov, kar lahko prinese pritiski na obdavčitev izdelkov ter na oglaševanje izdelkov, namenjenih otrokom.

Ljubljanske mlekarne domačim kmetom plačajo več

V Ljubljanskih mlekah so v prvem polletju povečali prihodke - v Sloveniji za 0,2 odstotka, v tujini - predvsem v EU pa za 12,6 odstotka. Povečevali so tudi dobiček, a številk ne izdajajo. Napovedujejo pa, da bodo letos poslovali bolje kot lani. Njihov glavni izziv

je povezan z dogajanjem na mlečnem trgu. Letos bodo v Sloveniji odkupili prek 190 milijonov litrov mleka, kar je šest odstotkov več kot lani.

»Po nekajletni krizi na mlečnem trgu, tako v svetu kot v Evropi, so letos v začetku leta odkupne cene dosegle dno, posledično se je zmanjševala proizvodnja mleka. Trenutno je povpraševanje po mleku na evropskem trgu v porastu in je precej visoko, temu primerno pa se oblikujejo tudi odkupne cene mleka,« pravijo v Ljubljanskih mlekah.

Iskratel odličneje v Iran

Proizvajalec telekomunikacijske opreme Iskratel bo letos posloval približno na ravni preteklega leta. »Zaradi gospodarske krize se še zmeraj soočamo z omejenimi investicijami predvsem na naših ključnih izvoznih trgih,« pravijo. Zaradi tega trenutno težko načrtujemo rast prihodkov in dobička,« pravijo.

Njihov najpomembnejši odjemalec so telekomunikacijski operaterji, kjer se soočajo predvsem s kitajsko konkurenco in stagnacijo prihodkov samih operaterjev, torej kupcev. Zato se usmerjajo v nove tržne segmente. »Tako ponudniki storitev kot dobavitelji opreme in rešitev se usmerjajo v nove industrijske vertikale, kot so transport, energetika, javna varnost in druge, kjer poteka digitalizacija na osnovi interneta stvari in drugih trendov, kot so oblak, analitika velike količine podatkov, avtomatizacija procesov,« pravijo.

Elektro Ljubljana s ciljem rasti kreditne sposobnosti

V Elektru Ljubljana so ob nižjih prihodkih iz poslovanja (tu so bili 138,4 milijona evrov za 12 odstotkov nižji kot lani) v prvem polletju za tri odstotke povečali čisti dobiček (na 6,8 milijona evrov). V obnovno in posodabljanje omrežja so letos vložili slabih 11 milijonov evrov. Za letos načrtujejo za desetino nižje prihodke (okrog 79 milijonov evrov) ter 12,4 milijona evrov čistega dobička, kar je malo manj kot lani. »Razlog za nižje prihodke je, da družba letos ne bo izvedla nakupa električne energije za pokrivanje izgub za potrebe SOOD, saj je bil na razpisu izbrani izvajalec iz Hrvaške. To bo vplivalo tudi na nižjo dobičkonosnost družbe, prav tako pa je v letošnjem letu prenehal veljati Zakon o uravnoteženju javnih financ (ZUJF), ki je omejeval izplačilo regresa,« pravijo.

Njihovo poslovanje je usmerjeno predvsem k cilju, da z lastnim bruto denarnim tokom, brez potreb po tujih virih, zagotovijo denar za naložbe v omrežje. »V zadnjih treh letih je družba uspela s izvajanjem te strategije praktično podvojiti svojo kreditno sposobnost, če jo merimo z razmerjem med finančnim dolgom in EBITDA,« pravijo. »

Ker je povpraševanje po mleku večje od ponudbe, odkupne cene počasi rastejo. V Ljubljanskih mlekah so z oktobrom odkupne cene zvišali za dva odstotka.

Iskratel se letos in prihodnje leto usmerja na regijske države ob Kaspijskem morju, predvsem v Iran.